NAMANGAN VILOYATI STATISTIKA BOSHQARMASI

2024- yil yanvar-fevral oyi uchun dastlabki ma'lumot

NAMANGAN VILOYATI TASHQI SAVDO AYLANMASI

Tashqi iqtisodiy faoliyat va savdo statistikasi boshqarmasi:
(69) 227-84-95

TASHQI SAVDO AYLANMASI

Mamlakatimizda olib borilayotgan iqtisodiy islohotlar xorijiy davlatlar bilan savdo aloqalarining jadal o‘sishiga xizmat qilmoqda. Xususan, mamlakatning eksport salohiyatini oshirish bo‘yicha qabul qilingan qarorlar mahalliy kompaniyalarga tashqi bozorlarda ko‘proq tajriba orttirishga imkon beradi. Pirovardida ular jahon savdosida raqobatdosh ustunlikka ega bo‘ladi.

Namangan viloyatida bu borada so‘nggi yillarda amalga oshirilayotgan eksportni rag‘batlantirish, importni optimallashtirish va umuman olganda tashqi savdo muvozanatini ta’minlash maqsadida amalga oshirilgan chora-tadbirlar natijasida, 2024- yil yanvar-fevral oyida viloyatning tashqi savdo aylanmasi (matnda TSA) 210,8 mln. AQSH dollariga yetdi va 2023- yilning yanvar-fevral oyiga nisbatan 19,5 mln. AQSH dollariga yoki 10,2 % ga ko‘paydi.

TASHQI SAVDO AYLANMASI
(yanvar-fevral, mln. AQSH dollari)

Tashqi savdo aylanmasi

2024- y.: **210,7** ***+10,2 %***

(2023- y.: **191,3**)

Saldo

2024- y.: **-32,3** (2023- y.: **-27,3**)

Eksport

2024- y.: **89,2** ***+8,8 %***

(2023- y.: **82,0**)

TSAdagi ulushi, % da

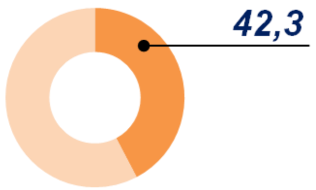

Import

2024- y.: **121,5** ***+11,2 %***

(2023- y.: **109,3**)

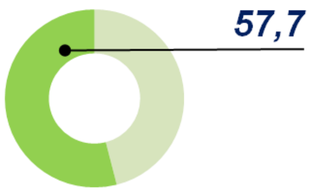

__Tashqi savdo aylanmasi__ – muayyan davr uchun mamlakat eksporti va importi qiymatining miqdori hisoblanadi. Tovarlarning tashqi savdo statistikasida O‘zbekiston Respublikasi bojxona hududiga olib kirish (import) yoki O‘zbekiston Respublikasi bojxona hududidan olib chiqish (eksport) natijasida mamlakat material resurslari zaxiralariga qo‘shiladigan yoki ulardan ayirib tashlanadigan tovarlar hisobi tashqi savdo umumiy hisob tizimi asosida yuritiladi.

TSAda eksport hajmi 89,2 mln. AQSH dollariga (2023- yilning yanvar-fevral oylariga nisbatan 8,8 % ga ko‘paydi) va import hajmi 121,5 mln. AQSH dollariga (11,2 % ga ko‘paydi) yetdi. Hisobot davrida -32,3 mln. AQSH dollari qiymatida manfiy tashqi savdo balansi qayd etildi.

NAMANGAN VILOYATI TASHQI SAVDO AYLANMASIDA ENG YUQORI ULUSHGA EGA BO‘LGAN DAVLATLAR

(2024- yil yanvar-fevral, mln. AQSH dollari)

Davlat	TSA	Eksport	Import	Ulush
Rossiya	TSA – 69,3	Eksport: 56,8	Import: 12,4	32,9 %
XXR	TSA – 61,9	Eksport: 10,0	Import: 51,9	29,3 %
Turkiya	TSA – 11,3	Eksport: 3,9	Import: 7,4	5,4 %
Qozog‘iston	TSA – 7,6	Eksport:2,5	Import: 5,1	3,6 %
Hindiston	TSA – 14,8	Eksport: 0,1	Import: 14,7	7,0 %
Qirg‘iz Respublikasi	TSA – 6,5	Eksport: 1,6	Import: 4,9	3,1 %
Germaniya	TSA – 7,2	Eksport: 1,9	Import: 5,3	3,4 %
Belarusiya	TSA –3,9	Eksport: 0,8	Import: 3,1	1,8 %
Fransiya	TSA – 2,6	Eksport: 0,0	Import: 2,6	1,2 %
Koreya Respublikasi	TSA – 3,9	Eksport: 0,1	Import: 3,8	1,8 %

Namangan viloyati jahonning 65 mamlakati bilan savdo aloqalarini amalga oshirib kelmoqda. TSAning nisbatan salmoqli hissasi Rossiya (32,9 %), XXRda (29,3 %), Turkiyada (5,4 %), Qozog‘istonda (3,6 %) va Hindistondada (7,0 %) qayd etilgan.

NAMANGAN VILOYATINING YIRIK HAMKOR DAVLATLAR BILAN TASHQI SAVDO AYLANMASI DINAMIKASI

(yanvar-fevral, mln. AQSH dollari)

Davlatlar	2022- y.	2023- y.	2024- y.
Rossiya	***58,6***	***61,4***	***69,3***
Eksport	*41,6*	*48,9*	*56,8*
Import	*17,0*	*12,5*	*12,4*
XXR	***48,5***	***39,1***	***61,9***
Eksport	*9,6*	*5,4*	*10,0*
Import	*38,9*	*33,7*	*51,9*
Turkiya	***17,6***	***13,4***	***11,3***
Eksport	*8,7*	*2,7*	*3,9*
Import	*17,6*	*13,4*	*11,3*
Qozog'iston	***14,8***	***18,4***	***7,6***
Eksport	*3,3*	*7,7*	*2,5*
Import	*11,5*	*10,7*	*5,0*
Hindiston	***2,5***	***3,7***	***14,8***
Eksport	*0,2*	*0,0*	*0,1*
Import	*2,3*	*3,7*	*14,7*
Qirg'iz Respublikasi	***12,4***	***7,9***	***6,5***
Eksport	*10,7*	*6,1*	*1,6*
Import	*1,7*	*1,8*	*4,9*
Germaniya	***2,5***	***7,5***	***7,2***
Eksport	*0,8*	*1,0*	*1,9*
Import	*1,7*	*6,6*	*5,3*
Belarus	***2,1***	***3,4***	***3,9***
Eksport	*0,4*	*0,6*	*0,8*
Import	*1,6*	*2,8*	*3,1*
Fransiya	***1,2***	***1,6***	***2,6***
Eksport	*0,0*	*0,0*	*0,0*
Import	*1,2*	*1,6*	*2,6*
Koreya Respublikasi	***3,6***	***4,6***	***3,9***
Eksport	*0,2*	*1,0*	*0,1*
Import	*3,3*	*3,6*	*3,8*

Davomi

Davlatlar	2021- y.	2023- y.	2024- y.
Tojikiston	***1,7***	***0,9***	***1,5***
Eksport	*0,7*	*0,8*	*0,7*
Import	*0,9*	*0,1*	*0,8*
Eron	***1,2***	***1,5***	***1,4***
Eksport	*0,3*	*0,5*	*1,1*
Import	*0,9*	*1,0*	*0,3*
Pokiston	***0,5***	***0,1***	***1,5***
Eksport	*0,0*	*0,0*	*0,9*
Import	*0,5*	*0,1*	*0,5*
Ukraina	***4,8***	***1,4***	***1,0***
Eksport	*1,9*	*0,4*	*1,0*
Import	*2,8*	*0,9*	*0,1*
Avstriya	***0,1***	***1,6***	***0,8***
Eksport	*0,1*	*0,1*	*0,1*
Import	*0,0*	*1,5*	*0,8*
Ozarbayjon	***0,5***	***0,8***	***1,2***
Eksport	*0,5*	*0,6*	*1,2*
Import	*0,0*	*0,1*	*0,1*
Shveytsariya	***0,5***	***1,0***	***0,6***
Eksport	*0,0*	*0,0*	*0,0*
Import	*0,5*	*1,0*	*0,6*
Polsha	***1,9***	***7,0***	***2,6***
Eksport	*1,1*	*2,7*	*1,8*
Import	*0,8*	*4,3*	*0,8*
Indoneziya	***0,0***	***0,9***	***1,2***
Eksport	*0,0*	*0,0*	*0,0*
Import	*0,0*	*0,9*	*1,2*
Afg‘oniston	***0,1***	***1,0***	***0,7***
Eksport	*0,1*	*1,0*	*0,7*
Import	*0,0*	*0,0*	*0,0*

NAMANGAN VILOYATIDA HUDUDLAR KESIMIDA TASHQI SAVDO AYLANMASI

*(2024- yil yanvar-fevral, mln. AQSH doll.)**

	Hajm Mln. AQSH dollari	O‘sish sur’ati, % da	Ulushi, % da
Namangan viloyati	**210,8**	**110,2**	**100,0**
Namangan sh.	94,7	97,7	44,9
tumanlar:			
Mingbuloq	2,1	233,5	1,0
Kosonsoy	16,7	126,6	7,9
Namangan	11,2	121,0	5,3
Norin	8,2	85,5	3,9
Pop	6,9	132,8	3,3
To‘raqo‘rg‘on	31,7	176,9	15,0
Uychi	15,1	128,1	7,2
Uchqo‘rg‘on	4,5	70,9	2,1
Chortoq	5,2	142,1	2,5
Chust	11,9	112,1	5,7
Yangiqo‘rg‘on	2,4	41,3	1,1

Eng yuqori hajm, mln. AQSH dollari

- Namangan sh. 94,7
- To‘raqo‘rg‘on 31,7
- Kosonsoy 16,7

Eng quyi hajm, mln. AQSH dollari

- Mingbuloq 2,1
- Yangiqo‘rg‘on 2,4
- Chortoq 5,2

Viloyatning tashqi savdo aylanmasi tarkibida eng yuqori ulushni Namangan shahri 44,9 % ulush bilan 94,7 mln. AQSH dollarini, eng quyi ulushni esa Mingbuloq tumani 1,0 % ulush bilan 2,1 mln. AQSH dollarini tashkil etdi.

** Tabiiy gaz va elektr energiyasi yetkazib berish, shuningdek, maxsus eksport bo‘yicha rasmiy statistik ma’lumotlar, O‘zbekiston Respublikasi viloyatlari, shaharlar va tumanlari bo‘yicha taqsimlanmagan*

NAMANGAN VILOYATINING TASHQI SAVDO AYLANMASIDA MDH MAMLAKATLARI VA BOSHQA XORIJIY DAVLATLARNING HAJMLARI DINAMIKASI

(yanvar-fevral, mln. AQSH dollari, ulushi)

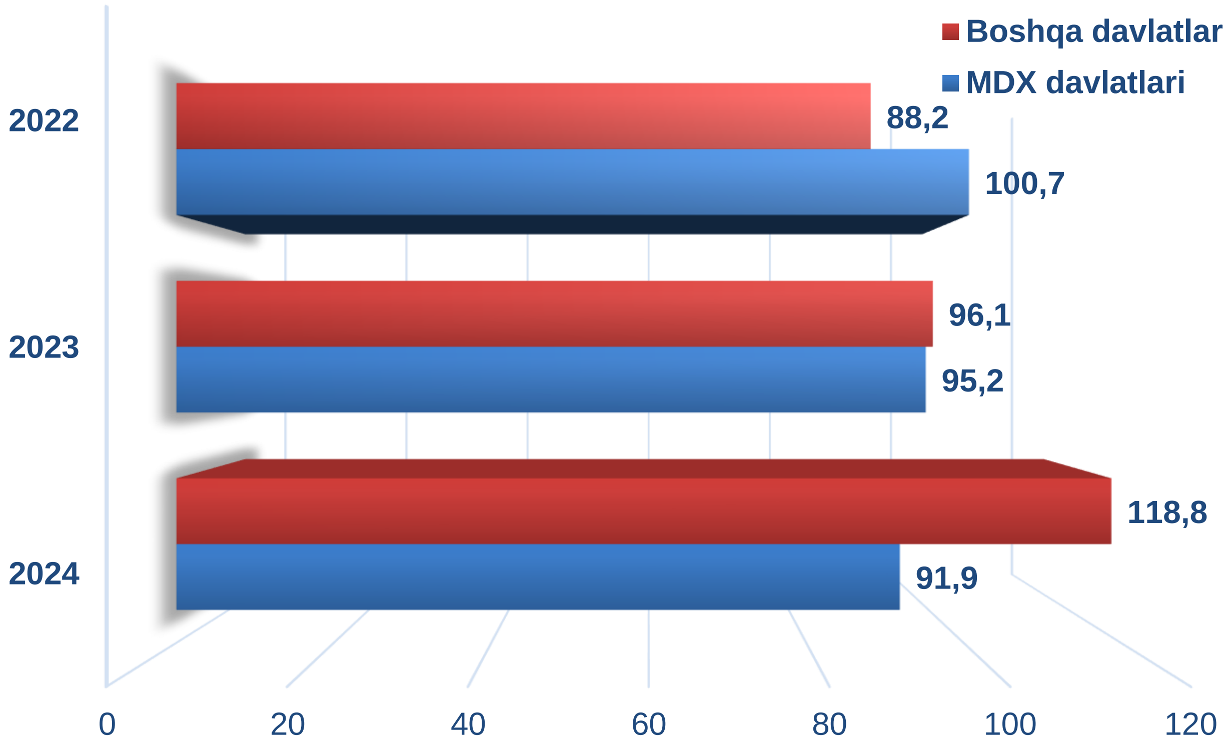

2024- yil yanvar-fevral oylarida tashqi savdo aylanmasida MDH davlatlarining ulushi 43,6 % ni tashkil etib, tashqi savdo aylanmasidagi ulushi 2023- yilning mos davriga nisbatan 3,5 % ga kamaydi.

Viloyatning boshqa xorijiy davlatlar bilan TSAsi 2024- yilning yanvar-fevral oylarida 2023- yilning mos davriga nisbatan 23,7 % ga koʻpaydi va jami TSAdagi ulushi 56,4 % ni tashkil etdi.

Namangan Viloyatining MDH mamlakatlari bilan tashqi savdo aylanmasi 2024- yil yanvar-fevral holatiga koʻra, 91,9 mln. AQSH dollarini tashkil etdi. Shundan eksport 65,4 mln. AQSH dollariga yetgan boʻlsa, import 26,5 mln. AQSH dollari qiymatida qayd etildi.

NAMANGAN VILOYATINING MDH MAMLAKATLARI BILAN UMUMIY TASHQI SAVDO AYLANMASIDAGI ULUSHI *(2024- yil yanvar-fevral, ulushi, % da)*

Rossiya – 32,1

Qozogʻiston – 9,6

Tojikiston – 0,5

Qirgʻiz Respublikasi – 4,1

Ozarbayjon– 0,4

Belarus – 1,8

Turkmaniston– 0,5

Ukraina – 0,7

Armaniston – 0,0

Moldova – 0,1

Namangan viloyatining MDH mamlakatlari bilan tashqi savdo aylanmasi eng yuqori hajmlari Rossiya (32,1 %), Qozogʻiston (9,6 %) hamda Todjikiston (0,5 %) davlatlari bilan qayd etildi.

NAMANGAN VILOYATINING YEOIIGA A’ZO DAVLATLAR BILAN TASHQI SAVDO AYLANMASI

(yanvar-fevral, mln. AQSH dollari)

Rossiya
TSA – 61,4
Eksport – 48,9
Import – 12,5

Qozog‘iston
TSA – 18,4
Eksport – 7,7
Import – 10,7

Qirg‘iz Respublikasi
TSA – 7,9
Eksport – 6,1
Import – 1,8

Belarus
TSA – 3,4
Eksport – 0,6
Import – 2,8

Armaniston
TSA – 0,0
Eksport –0,0
Import – 0,0

Jami tashqi savdo aylanmasidagi ulushi
43,1 %

Jami eksportdagi ulushi
68,6 %

Jami importdagi ulushi
21,3 %

Namangan viloyatining Yevroosiyo iqtisodiy ittifoqiga a’zo davlatlar bilan tashqi savdo aylanmasi 91,1 mln. AQSH dollarini tashkil etdi. Shundan eksport hajmi 63,3 mln. AQSH dollari, import hajmi esa 27,8 mln. AQSH dollariga yetdi.

Shuni takidlash lozimki, YEOIIning a’zo davlatlari (Rossiya, Belarus, Qozog‘iston, Armaniston va Qirg‘iz Respublikasi) o‘rtasida tovarlar va xizmatlar harakati, migrantlar harakatlanishi va kapital harakatining erkinligi ta’minlangan bo‘lib, yagona bojxona tizimiga ega bo‘lgan umumiy iqtisodiy hudud shakllantirilgan.

NAMANGAN VILOYATINING EKSPORTI

(2024- yil yanvar-fevral)

Xalqaro iqtisodiy aloqalarning rivojlanishi eksportning barqaror o‘sishiga ko‘maklashadi va bu o‘z navbatida ma’lum natijalarga erishish uchun zamin yaratadi. Mamlakatning eksport salohiyatini oshirish, eksportyorlarni davlat tomonidan qo‘llab-quvvatlash, eksportbop mahsulotlar nomenklaturasini kengaytirish maqsadida amalga oshirilgan islohotlar natijasida, 89,2 mln. AQSH dollari qiymatidagi *(2023- yilning mos davriga nisbatan 8,8 % ga ko‘paydi)* tovar va xizmatlar eksport qilinishi ta’minlandi.

XSST* BO‘YICHA EKSPORT TARKIBI

(2024- yil yanvar-fevral ulushi % da)

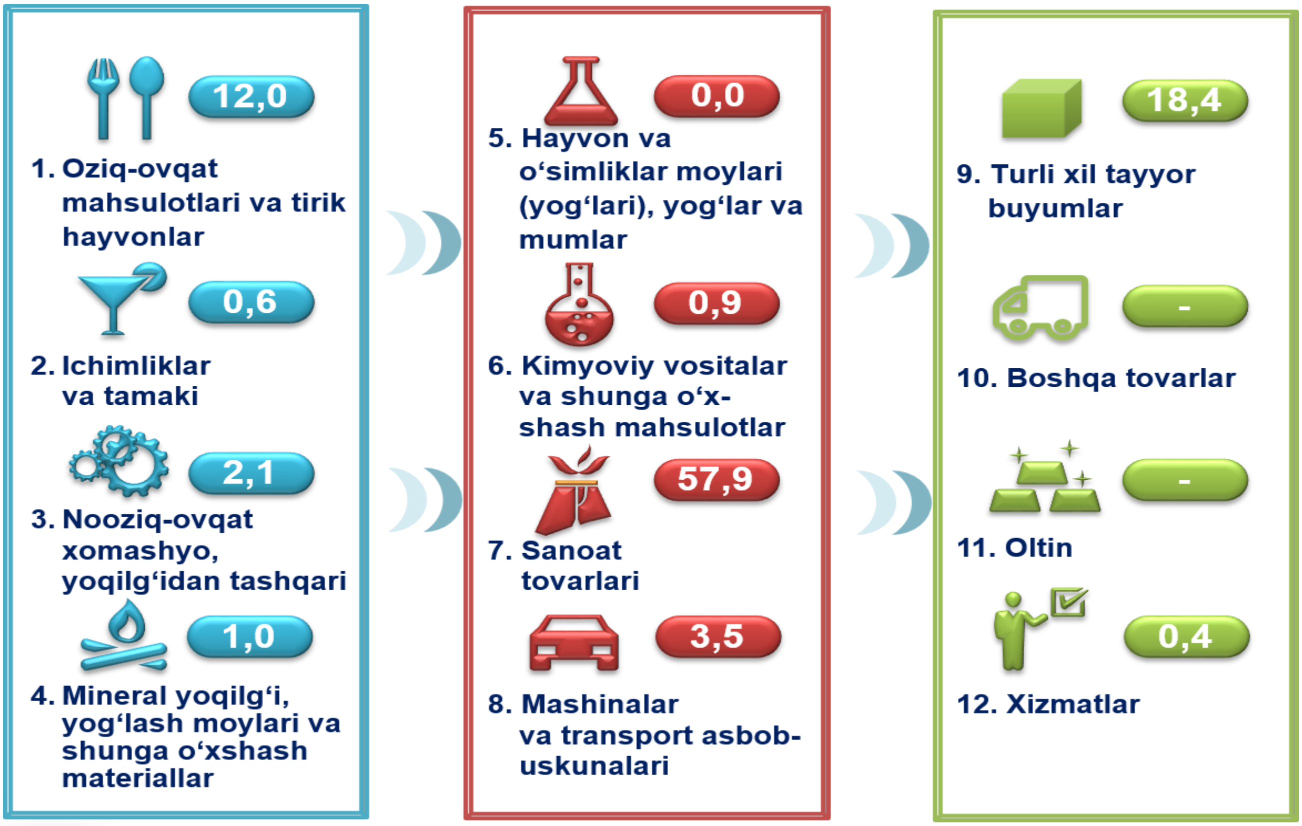

O‘zbekiston Respublikasida tovarlar tashqi savdosi statistik ko‘rsatkichlarini shakllantirishda, Tashqi iqtisodiy faoliyat tovar nomenklaturasi (keyingi o‘rinlarda TIF TN) bilan birgalikda, Birlashgan Millatlar Tashkilotining Xalqaro standartlashgan savdo tasniflagichi (keyingi o‘rinlarda – XSST) ishlatiladi. Bu o‘z navbatida tahliliy maqsadlarda eksport va import qilinadigan tovarlarni 10 ta katta qismga guruhlash uchun imkon beradi. Tovarlarni XSST bo‘yicha kodlashtirish, TIF TN va XSST o‘rtasida o‘tish kalitlari yordamida amalga oshiriladi.

NAMANGAN VILOYATIDA XSST BO‘YICHA EKSPORTI TARKIBI *(yanvar-fevral, yillar kesimida)*

XSST tarkibi	Mln. AQSH dollari		O‘zgarish sur’ati, % da		Umumiy hajmga nisbatan, % da	
	2023	2024	2023	2024	2023	2024
Jami eksport	**36,6**	**45,5**	**90,3**	**124,4**	**100,0**	**100,0**
shu jumladan:						
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	8,7	9,0	111,6	104,4	10,6	10,1
Ichimliklar va tamaki	0,8	0,6	407,0	70,9	1,0	0,6
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg‘idan tashqari	1,0	2,2	103,8	211,2	1,3	2,5
Mineral yoqilg‘i, yog‘lash moylari va shunga o‘xshash materiallar	0,0	1,1	0,0	0,0	0,0	1,3
Hayvon va o‘simliklar moylari (yog‘lari), yog‘lar va mumlar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kimyoviy vositalar va shunga o‘xshash mahsulotlar	0,4	0,7	52,0	153,1	0,5	0,8
Sanoat tovarlari	45,3	49,2	84,5	108,6	55,3	55,2
Mashinalar va transport asbob-uskunalari	2,7	3,3	179,5	122,6	3,3	3,8
Turli xil tayyor buyumlar	18,3	20,5	109,6	112,1	22,3	23,0
Boshqa tovarlar	2,1	2,1	0,0	98,5	2,6	2,3
Xizmatlar	2,6	0,4	159,8	14,2	3,1	0,4

Eksport tarkibida tovarlar ulushi 69,1 % ni tashkil etib, ular sanoat tovarlari (55,2 %), oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar (10,1 %) va mashinalar va transport asbob-uskunalari (3,8 %) hissasiga to‘g‘ri kelmoqda.

NAMANGAN VILOYATI XSST BO‘YICHA EKSPORTI TARKIBI *(2024- yil yanvar-fevral)*

XSST bo‘limi nomi	Ming. AQSH dollari	2023- yilning mos davriga nisbatan, % da
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	**9041,7**	**104,4**
Sabzavotlar va mevalar	8258,7	115,9
Donli ekinlar va ulardan tayyorlangan mahsulotlar	402,3	41,8
Kofe, choy, kakao, ziravorlar va ulardan tayyorlangan mahsulotlar	14,0	23,8
Shakar, shakardan tayyorlangan mahsulotlar va asal	-	-
Sut mahsulotlari va qush tuxumlari	366,8	144,5
Baliq (dengiz sutemizuvchilari bo‘lmagan), qisqichbaqasimonlar, mollyus-kalar va suvda suzuvchi umurtqasizlar va yarim tayyor mahsulotlar	-	-
Ichimliklar va tamaki	**561,0**	**70,9**
Tamaki va tamaki mahsulotlari	-	-
Ichimliklar	561,0	70,9
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg‘idan tashqari	**2209,3**	**211,2**
Moyli urug‘lar va moyli mevalar	223,8	419,9
Boshqa toifalarga kiritilmagan hayvon va o‘simlik mahsulotlari	244,8	-
To‘qimachilik talchalari (tops va boshqa chizilgan jundan tashqari) va ularning chiqindilari (ip yoki matolarga qayta ishlanmagan)	1720,1	173,3
Mineral yoqilg‘i, yog‘lash moylari va shunga o‘xshash materiallar	**1146,6**	**-**
Neft va neft mahsulotlari va shunga o‘xshash materiallar	1146,6	-
Hayvon va o‘simliklar moylari (yog‘lari), yog‘lar va mumlar	**-**	**-**
O‘simlik moylari va yog‘lari, xom, tozalangan yoki fraksiyalangan	-	-
Hayvonlar va o‘simliklar moylari va yog‘lari, qayta ishlangan; hayvonlar va o‘simliklardan kelib chiqqan mumlar; texnik aralashmalar va preparatlar	-	-
Kimyoviy vositalar va shunga o‘xshash mahsulotlar	**680,1**	**153,1**
Boyog‘chi va dubil moddalar va boyoqchilar	2,3	-
Tibbiyot va farmatsevtika mahsulotlari	189,6	80,6
Yoqilmagan shakldagi plastmassalar	3,5	37,4
Boshqa toifalarga kiritilmagan kimyo materiallari va mahsulotlar	443,2	222,2
Efir moylari, rezinoidlar va parfyumer moddalar; tualet preparatlari, jalb qiluvchi va yoyuvchi vositalar	41,5	-

XSST bo'limi nomi	Ming. AQSH dollari	2023- yilning mos davriga nisbatan, % da
Sanoat tovarlari	**49248,0**	**108,6**
Qimmatbaho, karton va qo'shimcha massa, qo'shimcha yoki karton buyumlar	23,8	19,1
Boshqa toifalarga kiritilmagan metall buyumlar	944,9	107,4
Tizimdan va yog'chidan iborat buyumlar (mebeldan tashqari)		0,0
Teri, boshqa toifalarga kiritilmagan tayyor teridan ishlab chiqarilgan buyumlar	1659,0	163,7
Boshqa toifalarga kiritilmagan ruda bo'lmagan qazilma mahsulotlar	92,0	127,3
Boshqa toifalarga kiritilmagan rezina buyumlar		0,0
To'qimachilik ip tishlari, matolar, boshqa toifalarga kiritilmagan tayyor buyumlar va shunday mahsulotlar	46527,7	110,0
Cho'gin va bolat	0,7	2,4
Mashinalar va transport asbob-uskunalari	**3347,6**	**122,6**
Avtomobillar (shu jumladan, havo yodgichidagi transport vositalari)	2,5	-
Aniq tarmoqlar uchun maxsus mo'ljallangan mashinalar	5,8	15,1
Boshqa toifalarga kiritilmagan sanoat uchun maxsus bo'lmagan mashinalar va uskunalar va boshqa toifalarga kiritilmagan mashinalar detallari	124,0	126,4
Boshqa toifalarga kiritilmagan elektr mashinalari, apparatlari va asbob-uskunalari va ularning elektr detallari (shu jumladan, boshqa toifalarga kiritilmagan elektr maishiy asbob-uskunalarning elektrik bo'lmagan detallari)	3215,4	123,9
Turli xil tayyor buyumlar	**20509,4**	**112,1**
Yo'l buyumlari, sumkalar va shunday konteynerlar	48,0	223,8
Mebelь va uning detallari, to'qimachilik buyumlari, matraslar, matraslar tiklovlari, yo'laklar va shunday mebelь	6,9	6,5
Poyabzal	21,6	-
Kiyim-kecha buyumlari va kiyim-kecha buyumlari	20229,3	112,2
Boshqa toifalarga kiritilmagan turli tayyor buyumlar	203,6	185,8
Boshqa tovarlar	**2090,4**	**98,5**

O‘zbekiston tashqi savdo statistikasida sherik mamlakatlarga quyidagilar kiradi: olib kirishda-tovarlar kelib chiqqan mamlakat, agar kelib chiqqan mamlakat noaniq bo‘lsa, jo‘natib yuborgan mamlakat. Olib chiqishda - tovarlar yuboriladigan mamlakat hisoblanadi.

MDH VA BOSHQA DAVLATLARGA TOVAR VA XIZMATLAR EKSPORTI HAJMLARI DINAMIKASI

(yanvar-fevral, mln. AQSH dollari, ulushi)

2024- yilning yanvar-fevral oylarida MDH mamlakatlariga eksportning ulushi o‘tgan yilning mos davriga nisbatan 0,5 % ga kamaygan.

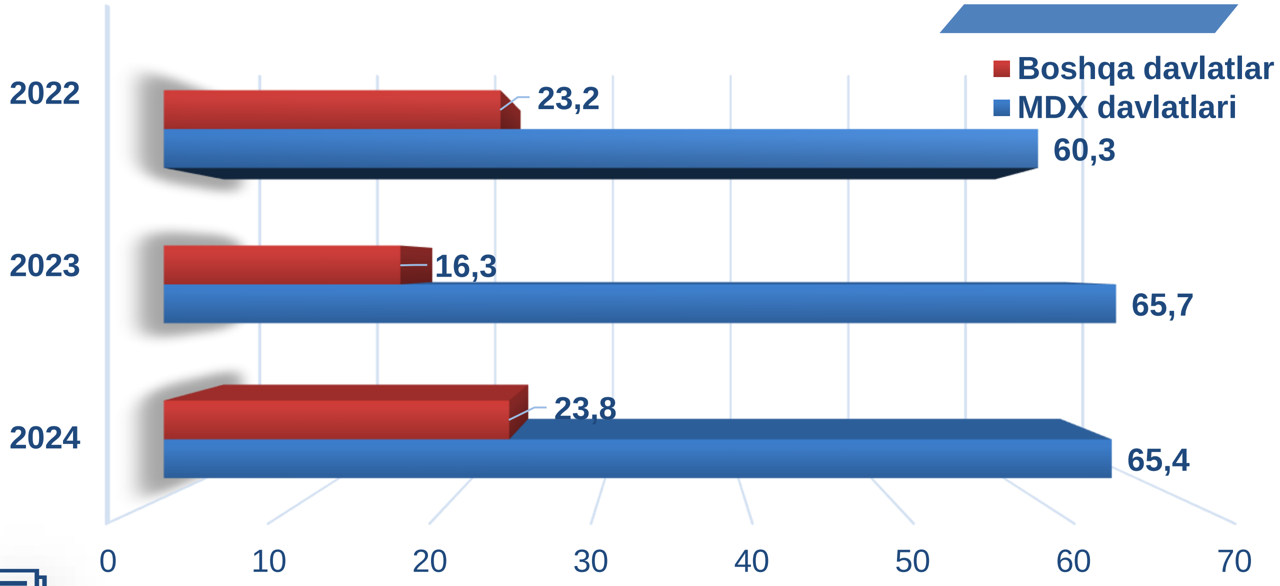

2024- yil yanvar-fevral oylarida tashqi savdo aylanmasida tovarlar va xizmatlar eksporti bo‘yicha asosiy hamkorlarimiz Rossiya, XXR, Qozog‘iston, Turkiya, Ukraina, Eron va Qirg‘iz Respublikasi kabi davlatlar bo‘lgan. Ularning umumiy eksportdagi ulushi 92,6 % ni tashkil etdi.

VILOYAT EKSPORTIDA ASOSIY HAMKOR DAVLATLARNING ULUSHI *(2024- yil yanvar-fevral, % da)*

NAMANGAN VILOYATIDA ASOSIY HAMKOR DAVLATLARGA AMALGA OSHIRGAN EKSPORTI HAJMI VA O‘SISH SUR’ATLARI *(yanvar-fevral)*

Davlatlar	Mln. AQSH dollari		O‘sish sur’ati, % da		Egallab turgan o‘rni	
	2023-y.	2024-y.	2023-y.	2024-y.	2023-y.	2024-y.
Rossiya	48,9	56,8	116,2	99,8	1	1
XXR	5,4	10,0	184,5	154,2	3	2
Turkiya	2,7	3,9	147,5	69,0	2	3
Qozog‘iston	7,7	2,5	33,2	46,9	4	4
Germaniya	1,0	1,9	196,4	81,1	29	5
Polsha	2,7	1,8	66,5	18,5	13	6
Qirg‘iziston	6,1	1,6	26,0	274,9	11	7
Ozarbayjon	0,6	1,2	182,3	61,9	5	8
Eron	0,5	1,1	228,2	28,8	12	9
Ukraina	0,4	1,0	232,9	9,9	9	10
Pokiston	0,0	0,9	-	582,8	6	11
Belarus	0,6	0,8	132,9	110,5	7	12
Afg‘oniston	1,0	0,7	76,3	-	16	13
Isroil	0,8	0,7	84,6	723,5	8	14
Turkmaniston	0,3	0,6	204,1	151,7	21	15
Gruziya	0,5	0,5	99,4	18,9	18	16
Quvayt	0,0	0,4	2155,2	2245,6	31	17
Moldova	0,5	0,4	84,0	-	15	18
Saudiya Arabistoni	0,0	0,3	682,9	0,0	26	19
Litva	0,0	0,3	-	-	25	20

NAMANGAN VILOYATIDA HUDUDLAR KESIMIDA EKSPORTI

*(2024- yil yanvar-fevral, mln.AQSH doll.)**

	Hajm Mln. AQSH dollari	O‘sish sur’ati, % da	Ulushi, % da
Namangan viloyati	**89,2**	**108,8**	**100,0**
Namangan sh	29,4	83,8	33,0
tumanlar:			
Mingbuloq	1,4	11,m	1,6
Kosonsoy	12,9	122,9	14,4
Namangan	3,7	100,7	4,1
Norin	4,2	3,1 m	4,7
Pop	2,9	213,6	3,2
To‘raqo‘rg‘on	16,8	140,5	18,8
Uychi	8,4	185,0	9,4
Uchqo‘rg‘on	3,5	68,1	3,9
Chortoq	0,4	155,0	0,4
Chust	5,4	115,2	6,1
Yangiqo‘rg‘on	0,3	8,0	0,3

Eng yuqori hajm, mln. AQSH dollari

Namangan sh. 29,4

To‘raqo‘rg‘on 16,3

Kosonsoy 12,9

Eng quyi hajm, mln. AQSH dollari

Mingbuloq 1,4

Yangiqo‘rg‘on 0,3

Chortoq 0,4

Viloyat eksporti tarkibida eng yuqori ulushni Namangan shahri 33,0 % bilan 29,4 mln. AQSH dollarini, eng quyi ulushni esa Chortoq tumani 0,4 % bilan 0,4 mln. AQSH dollarini tashkil etdi.

** Tabiiy gaz va elektr energiyasi yetkazib berish, shuningdek, maxsus eksport va safarlar bo‘yicha rasmiy statistik ma’lumotlar, O‘zbekiston Respublikasi viloyatlari, tuman va shaharlari bo‘yicha taqsimlanmagan.*

MEVA-SABZAVOT MAHSULOTLARI EKSPORTI

Hukumat tomonidan qishloq xo‘jaligi va bog‘dorchilikni rivojlantirishga katta e’tibor qaratilayotgani bois eksport qilinayotgan mahsulotlar sifati va hajmi yildan-yilga ortib bormoqda. Jumladan, 2024- yil yanvar-fevral oylarida 10 536,4 tonna meva va sabzavotlar eksporti amalga oshirilgan bo‘lib, ushbu ko‘rsatgich 2023- yilning mos davriga nisbatan 112,9 % ga yoki 1 201,0 tonnaga ko‘paydi.

Meva-sabzavot mahsulotlarining asosiy eksport bozorlari Rossiya (23,1 %), XXR (20,5 %), Turkiya (17,7 %), Pokiston (13,6 %) hamda Ozarbayjon (8,8 %) davlatlari hissasiga to‘g‘ri kelgan.

2024- yil yanvar-fevral oylarida oziq-ovqat mahsulotlarining asosiy qismi bo‘lgan 6 672,5 ming. AQSH dollari qiymatidagi meva-sabzavot eksport qilindi. Bu ko‘rsatkich 2023- yilning mos davriga nisbatan 23,4 % ga ko‘paydi va jami eksportdagi ulushi 7,5 % ni tashkil etdi.

MEVA-SABZAVOT MAHSULOTLARI EKSPORTI

(2024- yil yanvar-fevral, o‘zgarish sur’atlari, qiymatga nisbatan)

Mahsulot	Qiymati	Hajmi	O‘zgarish
Uzum	**172,2 ming. AQSH dollari**	269,8 tonna	*50,3 %*
Piyoz	**1133,2 ming. AQSH dollari**	5 665,7 tonna	*8, m. %*
Pomidor	**329,2 ming. AQSH dollari**	272,9 tonna	*80,1 %*
Xurmo	**189,9 ming. AQSH dollari**	295,5 tonna	*107,2 %*
Uzum quritilgan	**566,4 ming. AQSH dollari**	255,7 tonna	*198,1 %*
Karam	**86,3 ming. AQSH dollari**	244,8 tonna	*21,8 %*

MEVA-SABZAVOT MAHSULOTLARINING EKSPORT GEOGRAFIYASI *(2024- yil yanvar-fevral)*

Davlatlar	Tonna	Ming. AQSH dollari	Ulushi, % da *
Rossiya	1119	1 542	23,1
XXR	2111	1 371	20,5
Turkiya	388	1 180	17,7
Pokiston	4539	908	13,6
Ozarbayjon	313	585	8,8
Boshqa davlatlar	2066,8	451,6	16,3

** qiymat ifodasidan*

2024- yil yanvar-fevral oylarida meva va sabzavotlar eksportining qiymat jihatidan eng katta hajmi Rossiyaga to‘g‘ri keldi (meva va sabzavotlar eksporti umumiy hajmining 23,0 % ni), bu ko‘rsatkich Pokistonga eksport hajmidan 1,7 barobar ko‘p.

TO‘QIMACHILIK MAHSULOTLARI EKSPORTI

So‘nggi yillarda yengil sanoatda yuqori qo‘shilgan qiymatdagi mahsulotlar ishlab chiqarish rivojlanib bormoqda. Yengil sanoat iqtisodiy jihatdan O‘zbekiston uchun muhim soha bo‘lgani holda, aholi bandligining yuqori darajasini, shuningdek, sanoat salohiyatiga hamda davlatimizning xalqaro nufuziga hissa qo‘shilishini ta’minlaydi.

To‘qimachilik mahsulotlarining eksporti hajmlarining oshishini bevosita paxta xomashyosini o‘rniga tayyor mahsulot ishlab chiqarish va qo‘shimcha qiymat yaratish maqsadida amalga oshirilgan islohotlar natijasi sifatida qarash mumkin.

Xususan, 2024- yil yanvar-fevral oylari yakuni bo‘yicha 50,7 mln. AQSH dollarilik to‘qimachilik mahsulotlari eksporti amalga oshirilib, umumiy eksportning 62,6 % ini tashkil etib, o‘tgan yilga nisbatan 11,7 % ga kopaydi.

Eksport qilingan to‘qimachilik mahsulotlari tarkibida tayyor trikotaj kiyimlar (27,3 %), tayyor to‘qimachilik mahsulotlari (36,1 %) asosiy ulushni egallagan. Yil boshidan to‘qimachilik mahsulotlari dunyoning 30 ta davlatiga eksport qilindi.

TO‘QIMACHILIK MAHSULOTLARI EKSPORTI

(2024- yil yanvar-fevral, mln. AQSH dollari)

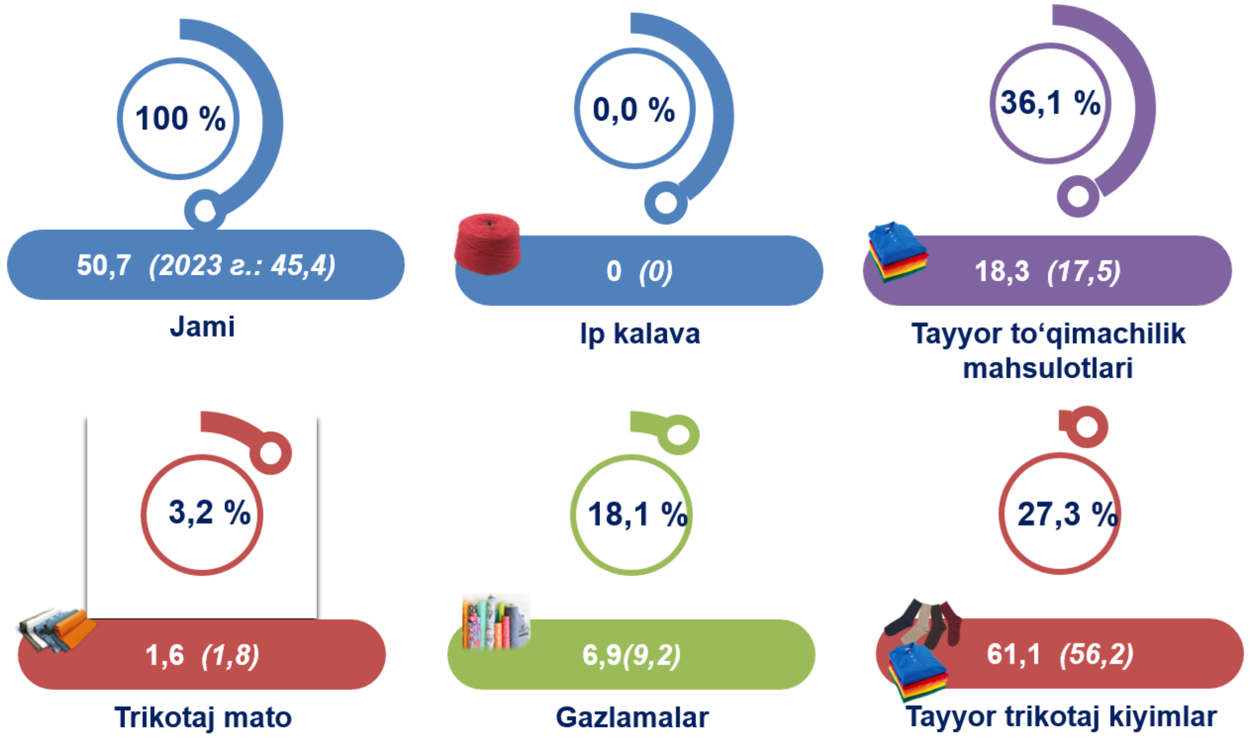

Mamlakatimizda yangi ishlab chiqarish texnologiyalari va zamonaviy uskunalardan keng foydalanish, sohada sifat menejmenti tizimining joriy etilishi natijasida mehnat unumdorligini oshirishga xizmat qilmoqda. Bu, oʻz navbatida, tayyor mahsulotlarga jahon bozorlarida oʻz oʻrnini topish imkonini beradi.

XIZMATLAR EKSPORTI TARKIBI

(2024- yil yanvar-fevral, ulushi % da.)

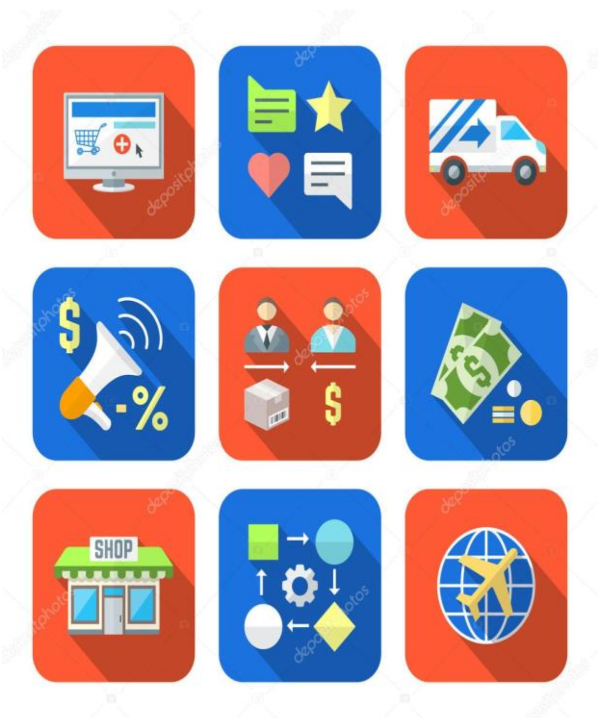

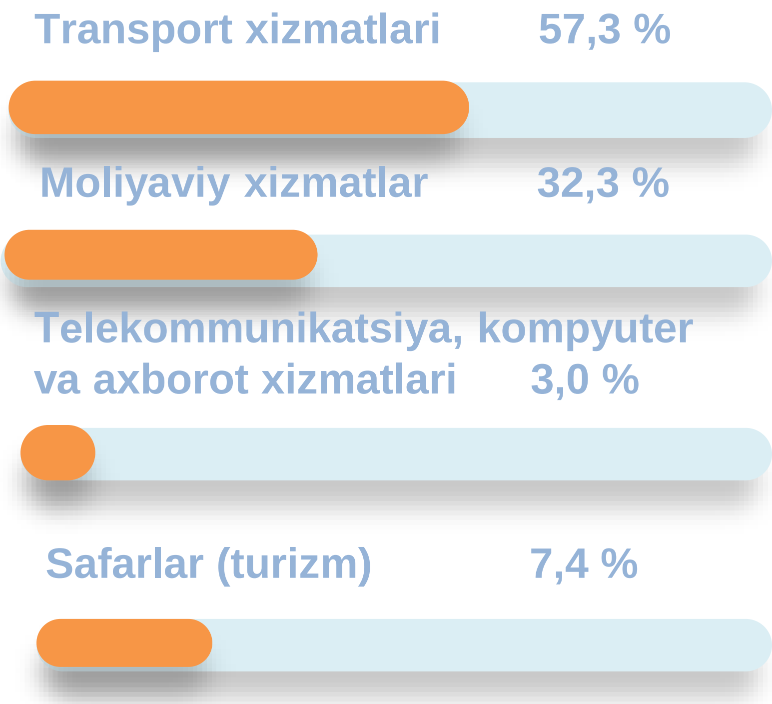

Xizmatlar eksporti hajmi **859,7** ming. AQSH dollarini yoki jami eksport hajmining **0,9** % ini tashkil etib, 2023- yilning mos davriga nisbatan **66,7** % ga kamaydi. Xizmatlar eksporti tarkibining asosiy ulushi safarlar (turizm) (**7,4**%), transport (**57,3** %), telekommunikatsiya, kompyuter va axborot (**3,0** %) va moliyaviy xizmatlar (**32,3** %) hissasiga toʻgʻri kelgan.

NAMANGAN VILOYATINING IMPORTI

2024- yilning yanvar-fevral oylarida import hajmi 121,5 mln. AQSH dollarini va 2023- yilning mos davriga nisbatan 11,2 % ni tashkil etdi. Import tarkibida eng katta ulush, mashinalar va transport asbob-uskunalari (39,2 %), sanoat tovarlari (21,2 %) hamda kimyoviy vositalar va shunga o‘xshash mahsulotlar (9,6 %) hisobiga to‘g‘ri keldi.

XSST BO‘YICHA IMPORT TARKIBI

(2024- yil yanvar-fevral- dekabr, ulushi, % da)

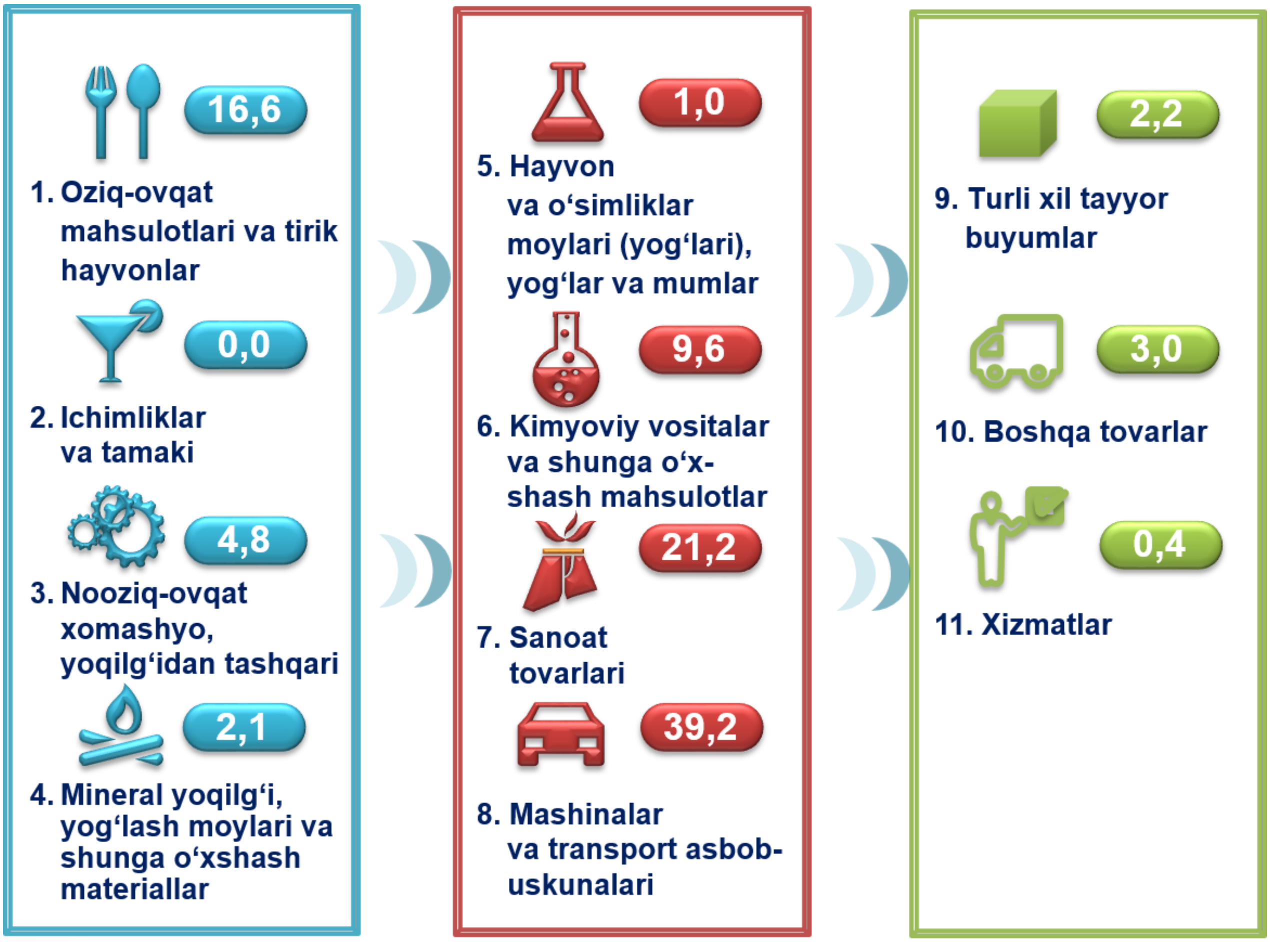

Tovarlar importi dinamikasi tahliliga ko‘ra, 2024- yilning yanvar-fevral oylarida import qilingan tovarlar hajmi, o‘tgan yilning mos davriga nisbatan 12,9 mln. AQSH dollariga ko‘paydi va 121,5 mln. AQSH dollarini tashkil etdi. Xizmatlar importi esa 0,5 mln. AQSH dollariga yetdi.

NAMANGAN VILOYATINING XSST BO‘YICHA IMPORTI TARKIBI *(yanvar-fevral, yillar kesimida)*

XSST tarkibi	Mln. AQSH dollari		O‘sish sur’ati, % da		Umumiy hajmga nis-batan. % da	
	2023	2024	2023	2024	2023	2024
Jami import	**109,3**	**121,5**	**103,3**	**101,4**	**100,0**	**100,0**
shu jumladan:						
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	18,7	20,2	142,0	108,0	17,1	16,6
Ichimliklar va tamaki	0,0	0,0	-	-	0,0	0,0
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg‘idan tashqari	5,4	5,8	96,4	107,8	4,9	4,8
Mineral yoqilg‘i, yog‘lash moylari va shunga o‘xshash materiallar	1,4	2,5	20,2	183,7	1,2	2,1
Hayvon va o‘simliklar moylari (yog‘lari), yog‘lar va mumlar	2,5	1,2	50,4	49,9	2,2	1,0
Kimyoviy vositalar va shunga o‘xshash mahsulotlar	13,7	11,7	85,9	85,4	12,5	9,6
Sanoat tovarlari	27,0	25,7	100,6	95,2	24,7	21,2
Mashinalar va transport asbob-uskunalari	33,3	47,7	115,0	143,3	30,4	39,2
Turli xil tayyor buyumlar	2,7	2,6	79,2	98,5	2,4	2,2
Boshqa tovarlar	4,8	3,6	0	75,3	-	3,0
Xizmatlar	-	0,5	-	-	-	0,4

XSST BO‘LIMI BO‘YICHA AYRIM MAHSULOTLAR IMPORTI TARKIBI *(2024- yil yanvar-fevral)*

XSST bo‘limi nomi	Ming. AQSH dollari	2023- yilning mos davriga nisbatan, % da
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	**20173,0**	**108,0**
03-bo‘limga kiritilgan hayvonlardan tashqari, tirik hayvonlar	1810,5	850,3
Don va ularning mahsulotlari	3742,5	51,1
Hayvonlar uchun ozuqa	2303,8	125,6
Kofe, choy, kakao, mahsulotlar va ulardan iborat mahsulotlar	2077,9	92,2
Sut mahsulotlari va parranda tuxumi	2432,1	132,6
Go‘sht va go‘sht mahsulotlari	3504,2	157,5
Sabzavot va meva	2116,8	139,8
Turli oziq-ovqat mahsulotlari va preparatlari	1620,3	122,4
Baliq (dengiz sut emizuvchilari emas), shaqaloqlar, mollyuskalar va suv umurtqasizlari va ulardan tayyorlanadigan tayyorgarlik		0,0
Shakar, shakar mahsulotlari va asal	564,8	3365,4
Ichimliklar va tamaki	**34,0**	**-**
Ichimliklar	34,0	-
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg‘idan tashqari	**5813,3**	**108,7**
Qo‘shimcha massa va makulatura	61,9	57,6
Moyli urug‘lar va moyli mevalar	723,3	159,2
Tabiiy kauchuk (sintetik kauchuk va regenerlangan rezina)	72,3	23,2
Tiklash va o‘rmon materiallari	4246,8	110,4
Bo‘limga kiritilgan 56 dan tashqari o‘g‘itlar uchun xomashyo va mineral xomashyo (ko‘mir, neft va qimmatbaho toshlardan tashqari)	628,7	399,4
Boshqa toifalarga kiritilmagan hayvon va o‘simlik mahsulotlari	60,7	33,1
To‘qimachilik talchalari (tops va boshqa chizilgan jundan tashqari) va ularning chiqindilari (ip yoki matolarga qayta ishlanmagan)	19,4	6,8
Mineral yoqilg‘i, yog‘lash moylari va shunga o‘xshash materiallar	**2508,3**	**183,7**
Gaz, tabiiy va sun’iy	8,4	208,9
Neft, neft mahsulotlari va shunday materiallar	875,8	101,3
Ko‘mir, koks va briketter	1624,1	326,6
Hayvon va o‘simliklar moylari (yog‘lari), yog‘lar va mumlar	**1224,2**	**49,9**
Ishlangan hayvonlar va o‘simlik moylari va moylari; hayvon va o‘simlik urug‘lari; boshqa toifalarga kiritilmagan hayvon yoki o‘simlik yoki o‘simlik yo‘llaridan tibbiy aralashmalar va preparatlar	221,4	16,0
O‘simlik moylari va maylari, xom ashyosi, rafinlangan yoki fraktsiyalangan	10,3	-
Kimyoviy vositalar va shunga o‘xshash mahsulotlar	**11685,5**	**85,4**
Boyog‘chi va dubil moddalar va boyoqchilar	1067,9	63,6
Tibbiyot va farmatsevtika mahsulotlari	5525,1	207,3
Noorganik kimyoviy moddalar	353,4	125,3
Organik kimyoviy moddalar	461,2	24,8
Yoqilmagan shakldagi plastmassalar	336,1	79,2
Dastlabki shakldagi plastmassalar	2625,0	59,4
O‘g‘itlar (272-guruhga kiritilganlardan tashqari)		0,0
Boshqa toifalarga kiritilmagan kimyo materiallari va mahsulotlar	1224,4	133,3
Efir moylari, rezinoidlar va parfyumer moddalar; tualet preparatlari, jalb qiluvchi va yoyuvchi vositalar	92,5	16,9

Davomi

XSST bo‘limi nomi	Mln. AQSH dollari	2023- yilning mos davriga nisbatan, % da
Sanoat tovarlari	**25694,6**	**95,1**
Qimmatbaho, karton va qo‘shimcha massa, qo‘shimcha yoki karton buyumlar	1199,3	59,2
Boshqa toifalarga kiritilmagan metall buyumlar	2147,1	147,9
Tizimdan va yog‘chidan iborat buyumlar (mebeldan tashqari)	2364,6	141,2
Teri, boshqa toifalarga kiritilmagan tayyor teridan ishlab chiqarilgan buyumlar	23,0	22,4
Boshqa toifalarga kiritilmagan ruda bo‘lmagan qazilma mahsulotlar	1678,2	160,4
Boshqa toifalarga kiritilmagan rezina buyumlar	223,0	49,0
To‘qimachilik ip tishlari, matolar, boshqa toifalarga kiritilmagan tayyor buyumlar va shunday mahsulotlar	14348,7	96,8
Rangli metallar	173,0	264,5
Cho‘gin va bolat	3537,9	65,9
Mashinalar va transport asbob-uskunalari	**47667,5**	**143,3**
Avtomobillar (shu jumladan, havo yodgichidagi transport vositalari)	10992,7	177,7
Elektr aloqasi, ovozni yozib olish va ovozni chiqarish apparaturasi va uskunalari	25,2	4459,3
Ma’lumotlarni avtomatik ishlash uchun mas’ul mashinalar va uskunalar	1626,4	193,3
Metallarni ishlash mashinalari	788,6	170,7
Aniq tarmoqlar uchun maxsus mo‘ljallangan mashinalar	23308,5	138,8
Boshqa toifalarga kiritilmagan sanoat uchun maxsus bo‘lmagan mashinalar va uskunalar va boshqa toifalarga kiritilmagan mashinalar detallari	4382,7	101,3
Boshqa toifalarga kiritilmagan elektr mashinalari, apparatlari va asbob-uskunalari va ularning elektr detallari (shu jumladan, boshqa toifalarga kiritilmagan elektr maishiy asbob-uskunalarning elektrik bo‘lmagan detallari)	3693,8	126,3
Energogenerator mashinalar va uskunalar	2849,7	165,0
Turli xil tayyor buyumlar	**2618,2**	**98,5**
Boshqa toifalarga kiritilmagan suv o‘tkazish-kanalizatsiya, isitish va yoritish uskunalarining blok binolari, armatura va mustahkamlashlari	543,4	186,0
Yo‘l buyumlari, sumkalar va shunday konteynerlar	1,2	157,0
Mebeль va uning detallari, to‘qimachilik buyumlari, matraslar, matraslar tiklovlari, yo‘laklar va shunday mebeль	62,2	39,5
Poyabzal	35,9	48,3
Kiyim-kecha buyumlari va kiyim-kecha buyumlari	96,5	126,4
Boshqa toifalarga kiritilmagan turli tayyor buyumlar	927,6	109,2
Boshqa toifalarga kiritilmagan maxsus, ilmiy va nazorat asbob-uskunalari va apparatlari	937,5	79,4
Fotosurat apparaturasi, uskunalar, xarajat materiallari va boshqa toifalarga kiritilmagan optik buyumlar; soat	14,0	52,9

2024 - yil yanvar-fevral natijalariga ko‘ra MDH mamlakatlaridan import ulushi **21,8 %** ni tashkil etib, 2023- yilning mos davriga nisbatan **10,1 %** ga kamaydi.

MDH VA BOSHQA DAVLATLARDAN TOVAR VA XIZMATLAR IMPORTI HAJMLARI DINAMIKASI

(yanvar-fevral-dekabr, mln. AQSH dollari, ulushi, % da)

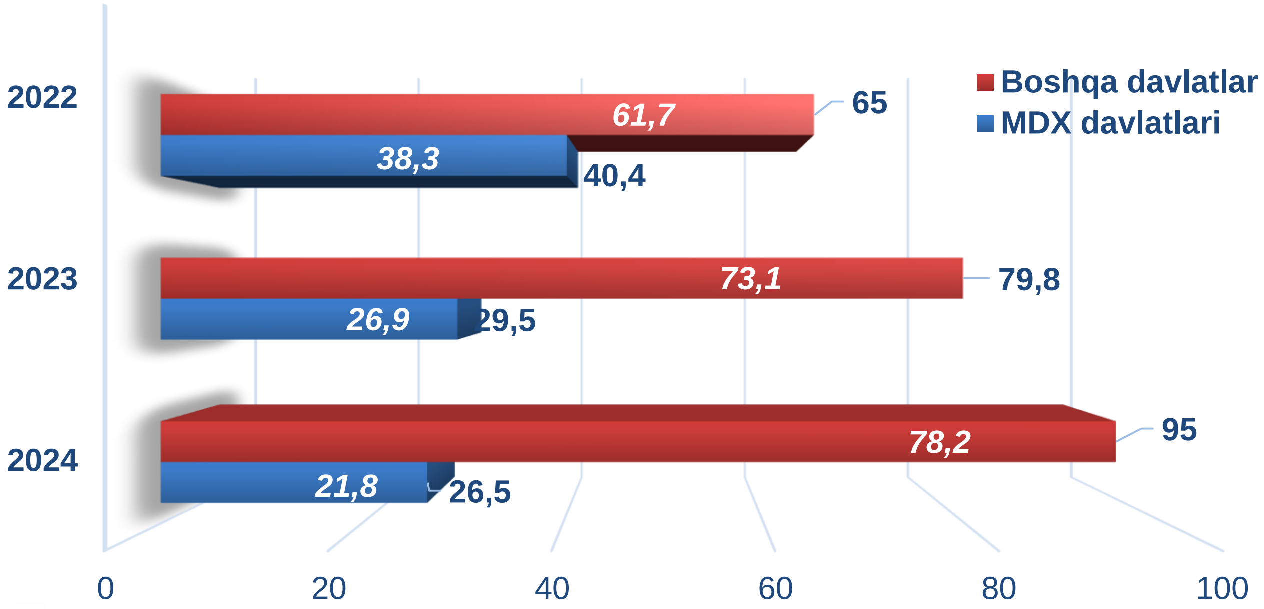

2024- yil yanvar-fevral oyida Namangan viloyati **55** ta davlatdan tovar va xizmatlar importini amalga oshirdi. Yetti yirik hamkor davlatlar (XXR, Rossiya, Turkiya, Hindiston, Germaniya, Qozog‘iston Belarus va Qirg‘iz Respublikasi) jami importning **2/3** qismini tashkil etdi.

VILOYAT IMPORTIDA ASOSIY HAMKOR DAVLATLARNING ULUSHI *(2024- yil yanvar-fevral, % da)*

42,7	XXR	4,4	Germaniya
12,1	Hindiston	4,0	Qozog‘iston
10,2	Russia	2,5	Belarus
6,1	Turkiya	17,8	Boshqa davlatlar

NAMANGAN VILOYATINING ASOSIY HAMKOR DAVLATLARDAN AMALGA OSHIRGAN IMPORTI HAJMLARI VA O‘SISH SUR’ATLARI

(yanvar-fevral)

Davlatlar	Mln. AQSH dollari		O‘sish sur’ati, % da		Umumiy hajmdagi o‘rni	
	2023- y.	2024- y.	2023- y.	2024- y.	2023- y.	2024- y.
XXR	33,7	51,9	86,5	154,2	1	1
Hindiston	3,7	14,7	163,7	396,8	2	2
Rossiya Federatsiyasi	12,5	12,4	73,4	99,8	3	3
Turkiya	10,8	7,4	120,4	69,0	4	4
Germaniya	6,6	5,3	378,4	81,1	5	5
Qozog‘iston	10,7	5,0	93,2	46,9	6	6
Qirg‘iziston	1,8	4,9	106,2	274,9	7	7
Koreya Respublikasi	3,6	3,8	108,7	104,9	8	8
Belarus	2,8	3,1	169,1	110,5	9	9
Fransiya	1,6	2,6	140,6	155,3	10	10
Indoneziya	0,9	1,2	-	134,3	11	11
Ispaniya	0,0	1,0	15,4	6411,4	12	12
Tojikiston	0,1	0,8	12,9	723,5	13	13
Italiya	2,3	0,8	583,6	35,5	14	14
Polsha	4,3	0,8	551,5	18,5	15	15
Shveysariya	1,0	0,6	196,6	62,9	16	16
Latviya	0,4	0,6	57,1	162,5	17	17
Malayziya	1,4	0,6	187,1	39,2	19	18
Pokiston	0,1	0,5	19,9	582,8	21	19
Niderlandiya	0,5	0,5	458,4	91,1	24	20

NAMANGAN VILOYATINING HUDUDLAR KESIMIDA IMPORTI

(2024- yil yanvar-fevral, mln. AQSH doll.)

	Hajm Mln. AQSH dollari	O‘sish sur’ati, % da	Ulushi, % da
Namangan viloyati	**121,5**	**111,2**	**100,0**
Namangan sh	65,3	105,6	53,7
tumanlar:			
Mingbuloq	0,7	87,5	0,6
Kosonsoy	3,8	140,7	3,2
Namangan	7,5	134,3	6,2
Norin	4,0	48,7	3,3
Pop	4,1	104,7	3,3
To‘raqo‘rg‘on	14,9	250,1	12,3
Uychi	6,8	92,7	5,6
Uchqo‘rg‘on	1,0	81,9	0,9
Chortoq	4,8	141,1	4,0
Chust	6,5	109,6	5,4
Yangiqo‘rg‘on	2,1	88,3	1,8

Eng yuqori hajm, mln. AQSH dollari

Namangan sh. 65,3

To‘raqo‘rg‘on 14,9

Namangan t. 7,5

Eng quyi hajm, mln. AQSH dollari

Mingbuloq 0,7

Uchqo‘rg‘on 1,0

Chortoq 4,8

Viloyat importi tarkibida eng yuqori ulushni Namangan shahri **53,7** % bilan **65,3** mln. AQSH dollarini, eng quyi ulushni esa Mingbuloq tumani **0,6** % bilan **0,7** mln. AQSH dollarini tashkil etdi.

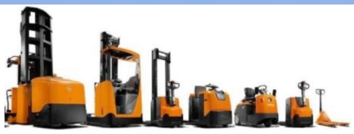

MASHINALAR VA TRANSPORT ASBOB-USKUNALARI IMPORTI

Viloyatda investitsiya muhitining yaxshilanib borayotgani sari va ushbu sohada amalga oshirilayotgan islohotlar natijasida mashina va asbob-uskunalar importining oshishi tabiiy hol.

Jumladan, 2024- yil yanvar-fevral oyida import tarkibida mashinalar va transport asbob-uskunalari hajmi **47,7** mln. AQSH dollarini tashkil etib, 2023- yilning shu davriga nisbatan **43,3** % ga koʻpaydi va importning umumiy hajmidagi ulushi **39,2** % ga yetdi.

MASHINA VA TRANSPORT ASBOB-USKUNALARI IMPORT QILINGAN ASOSIY HAMKOR DAVLATLAR

(2024- yil yanvar-fevral)

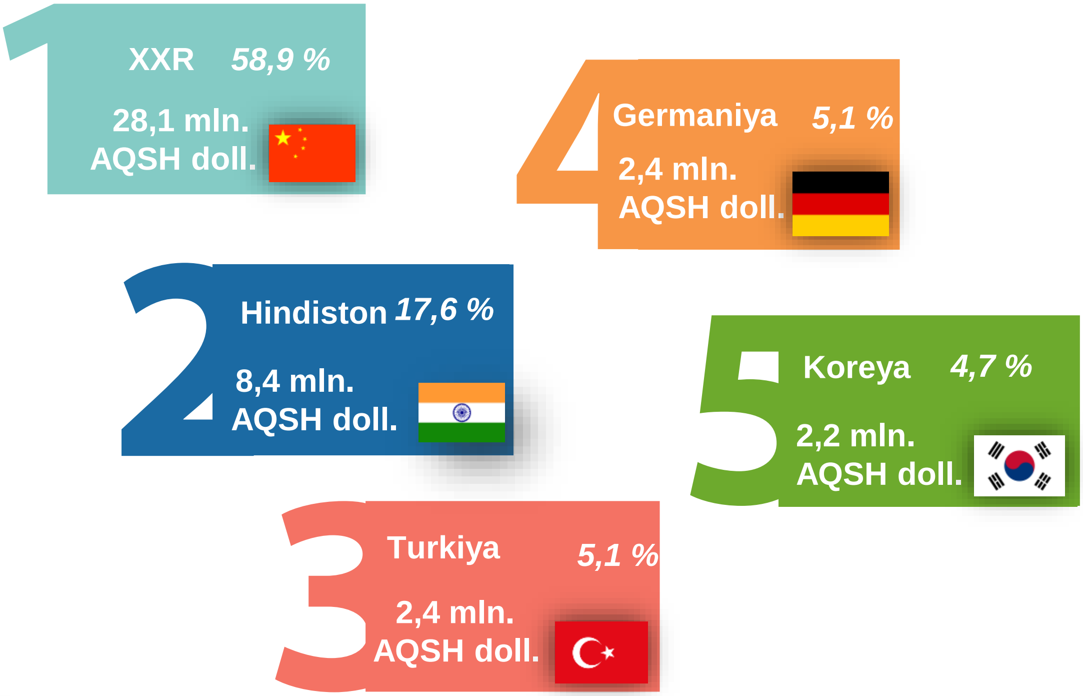

2024- yil yanvar-fevral oyida mashina va transport asbob-uskunalari importi hajmi oʻtgan yilning shu davriga nisbatan **1,4** mln. AQSH dollariga koʻpaydi. Ushbu tovarlarni Namangan viloyatiga yetkazib berishning asosiy qismi XXR — **28,1** mln. AQSH dollari, Turkiya — **2,4** mln. AQSH dollari Koreya — **2,2** mln AQSH dollari, Hindiston — **8,4** mln. AQSH dollari, Germaniya – **2,4** mln. AQSH dollari, kabi davlatlarga toʻgʻri keldi.

SANOAT MAHSULOTLARI IMPORTI

2024- yil yanvar-fevral oylarida import tarkibida sanoat mahsulotlari tovarlari hajmi 25,7 mln. AQSH dollarini tashkil etib, o‘tgan yilning shu davriga nisbatan 4,8 % ga kamaydi va importning umumiy hajmidagi ulushi 21,0 % ga yetdi.

SANOAT MAHSULOTLARI IMPORT QILINGAN ASOSIY HAMKOR DAVLATLAR
(2024- yil yanvar-fevral)

6,9 mln. AQSH doll.
*ulushi – **53,5 %***
XXR

1,9 mln. AQSH doll.
*ulushi – **14,7 %***
Rossiya

1,4 mln. AQSH doll.
*ulushi– **10,7 %***
Turkiya

0,7 mln. AQSH doll.
*ulushi – **5,3 %***
Qozog‘iston

0,5 mln. AQSH doll.
*ulushi – **3,5 %***
Germaniya

Sanoat mahsulotlari importida beshta yirik hamkor davlatlar (Xitoy Xalq Respublikasi, Rossiya Federatsiyasi, Turkiya, Qozog‘iston, Germaniya) jami importning 85,2 % ini tashkil qiladi, bu 21,9 mln.AQSh dollarini tashkil etadi.